

О. Ф. Присяжнюк,
к. е. н., доцент кафедри менеджменту та маркетингу,
Поліський національний університет, м. Житомир
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0066-9065>

М. Ф. Плотнікова,
к. е. н., доцент кафедри економіки, підприємництва та туризму,
Поліський національний університет, м. Житомир
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2852-3009>

О. Г. Булуй,
к. е. н., доцент кафедри економіки, підприємництва та туризму,
Поліський національний університет, м. Житомир
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3368-4835>

DOI: 10.32702/2306-6814.2023.2.26

ПРОЄКТНЕ УПРАВЛІННЯ ЯК ОСНОВА ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ ТА БІРЖОВОЇ ТОРГІВЛІ

О. Prysiazhniuk,
PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Management
and Marketing, Polissia National University, Zhytomyr
M. Plotnikova,
PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Economy,
Entrepreneurship And Tourism, Polissia National University, Zhytomyr
O. Buluy,
PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Economy,
Entrepreneurship And Tourism, Polissia National University, Zhytomyr

PROJECT MANAGEMENT AS THE BASIS OF E-COMMERCE AND EXCHANGE TRADING

Головною рушійною силою успішності будь-якої діяльності є рівень свідомості та відповідальності сторін, а отже кадрова робота, коли представник компанії виступає основним транслятором її позиції, а допоміжним засобом інтуїтивно зрозуміле планування проєктів на вищому рівні за допомогою календарів, діаграми Ганта, канбан-дошки тощо. Проєктна діяльність у сфері електронної комерції та біржової діяльності наразі пов'язана з підвищенням ролі культури, комунікації, відносин у системі соціально-економічних перетворень, переосмисленням цілей і завдань соціально-економічної політики, її пріоритетів і засобів їх досягнення. Під проєктною діяльністю ми розуміємо організаційно-управлінську діяльність суб'єктів суспільних відносин, спрямовану на розробку комплексу заходів, що сприяють ефективному вирішенню актуальних проблем в умовах визначених часових меж, що виступає способом організації, виявлення та збільшення ресурсного потенціалу стейкхолдерів, є дієвим алгоритмом взаємодії з органами влади, громадськістю та партнерами. Фактично проєктна діяльність стає специфічною формою регулювання соціокультурних процесів. Управління проєктами наразі є пріоритетним напрямом менеджменту організацій, який дозволяє їм реалізовувати власні творчі ідеї. Проєкт як самостійна унікальна та особлива форма організації соціально-економічного процесу, у тому числі у сфері електронної комерції та біржової діяльності спонукає до координації всіх видів наявних ресурсів та децентралізації впливів, забезпечення держано-приватного партнерства. Він виступає як ефективна модерна модель менеджменту. За допомогою проєктно-орієнтованого підходу можна досягають поєднання інноваційних традиційних та новаторських засад. З середини 90-х років XX ст. вітчизняна практика управління проєктами доповнюється зарубіжним досвідом, який формує як конкурентне середовище та соціокультурний простір на основі реалій багатовекторного підходу, виділення ролі особистості, реалізації нових форм і методів взаємодії, збереження та поширення відповідних цінностей, збагачення сторін найбільш ефективними засобами реалізації стратегічних цілей та інноваційними механізмами. Відбувається відхід від традиційної схеми розподілу ресурсів на користь розподілу переважно на конкурсній основі та під конкретні проєкти. Використання інноваційних проєктних технологій у процесі реалізації проєктів у сфері електронної ко-

мерції та біржової діяльності виявили суспільні потреби з урахуванням еволюційних змін та з урахуванням тенденції до розширення цільового сегмента впливу, активізувати зворотний зв'язок із суб'єктами політики, сформувати інформаційно-комунікаційний простір, збільшили системну ефективність економічної діяльності. Управління проєктами закріплює практику партнерства між державним, приватним та некомерційним секторами; сприяє залученню додаткових ресурсів у галузь, прискорює адаптацію організацій до сучасних умов.

The main driving force for the success of any activity is the level of consciousness and responsibility of the parties, and therefore personnel work, when the representative of the company acts as the main translator of its position, and an auxiliary tool is intuitive planning of projects at the highest level using calendars, Gantt charts, Kanban boards, etc. Project activity in the field of e-commerce and exchange activity is now associated with increasing the role of Culture, Communication, relations in the system of socio-economic transformations, rethinking the goals and objectives of socio-economic policy, its priorities and means of achieving them. By project activity, we mean organizational and managerial activities of Public Relations entities aimed at developing a set of measures that contribute to the effective solution of current problems in the conditions of certain time limits, which acts as a way to organize, identify and increase the resource potential of stakeholders, is an effective algorithm for interaction with authorities, the public and partners. In fact, project activity becomes a specific form of regulation of socio-cultural processes. Project management is now a priority area of management of organizations, which allows them to implement their own creative ideas. The project as an independent unique and special form of Organization of the socio-economic process, including in the field of e-commerce and exchange activities, encourages the Coordination of all types of available resources and the decentralization of influences, ensuring public-private partnership. It acts as an effective modern management model. With the help of a project-oriented approach, it is possible to achieve a combination of innovative traditional and innovative foundations. Since the mid-90s of the twentieth century, the domestic practice of project management is supplemented by foreign experience, which forms a competitive environment and socio-cultural space based on the realities of a multi-vector approach, highlighting the role of the individual, implementing new forms and methods of interaction, preserving and spreading relevant values, enriching the parties with the most effective means of implementing strategic goals and innovative mechanisms. There is a departure from the traditional resource allocation scheme in favor of distribution mainly on a competitive basis and for specific projects. The use of innovative project technologies in the process of implementing projects in the field of e-commerce and exchange activities revealed public needs, taking into account evolutionary changes and taking into account the tendency to expand the target segment of influence, activate feedback with policy actors, form an information and communication space, and increase the systemic efficiency of economic activity. Project management reinforces the practice of partnership between the public, private and non-profit sectors; helps attract additional resources to the industry, accelerates the adaptation of organizations to modern conditions.

Ключові слова: проєктний підхід, управління, багатофункціональний розвиток, електронна комерція, біржова діяльність.

Key words: project approach, management, multifunctional development, e-commerce, exchange activity.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Сучасне суспільно-економічне життя знаходиться під впливом різноманітних змін, що обумовлене як появою нових професій, зміною співвідношення між галузями у бік цифровізації та актуалізації електронного середовища, так і повернення до традицій, ментальності, що часто є вираженим самодіяльно-художньою, традиційно-народною творчістю та релігійно-духовною культурою. Переплетіння суспільних відносин, яке являє синтез минулого та майбутнього характеризується проєктним підходом до вирішення питань розвитку, що поряд із гнучкістю управління дозволяє динамічно вирішувати завдання розвитку сучасного

соціуму, економіки, культури, політики. Зважаючи на це, дослідження, щодо управління проєктами з організації електронної комерції, біржової діяльності, культурно-просвітницьких процесів є актуальними. Наразі ми спостерігаємо утворення нового культурологічного середовища, його структури через створення культурологічних центри, активізацію каталізаторів змін в особі громадських організацій, які сприяють відкриттю нових векторів удосконалення дійсності. Нові Духовні потреби, пробуджені зростаючим інтересом до національної культури та появою нових культурних цінностей, призвели до культурної трансформації соціуму.

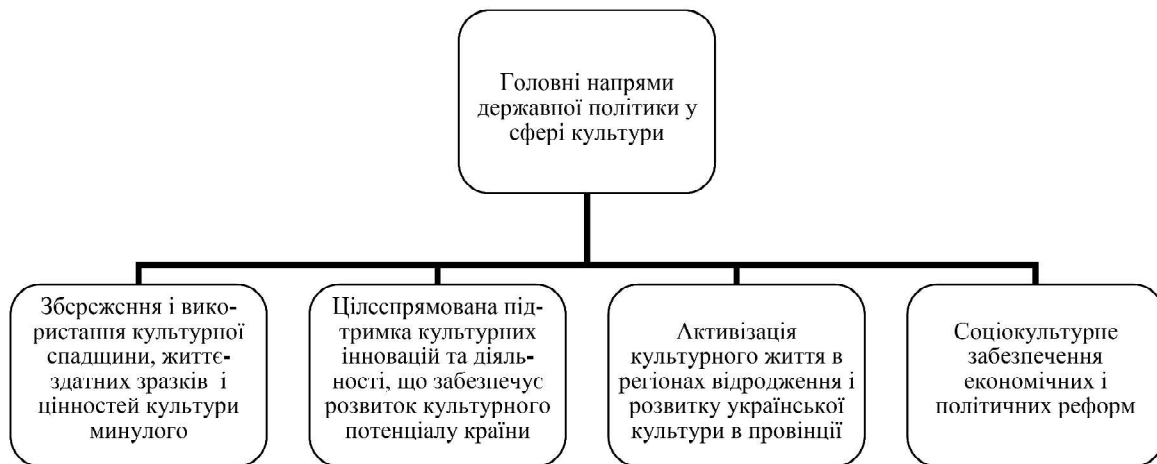

Рис. 1. Головні напрями державної політики у сфері культури

Джерело: сформовано авторами.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Питання управління проєктами як економічно-управлінське поняття розглядають як українські, так і зарубіжні вчені А. Батенко, В. Верба, О. Загородніх, В. Ліщинська, П. Хілл, Р. Холт та інші. Динамічний характер сучасного суспільства щоденно висуває нові вимоги до представників всіх культурних прошарків щодо формування ефективних відносин у цій сфері та подальшого вивчення питання.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою дослідження є виявлення механізмів проєктного управління з організації електронної комерції, біржової діяльності, культурно-економічних процесів у соціумі. Мета передбачила завдання як конкретизацію напрямів її реалізації: 1) розглянути теоретичні особливості управління проєктами; 2) оцінити стан управління суспільно-економічною роботою з позиції проєктного управління; 3) обґрунтувати доцільність їх застосування у форматі електронної комерції, біржової діяльності, підготовки та проведення культурно-просвітницьких заходів.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Пріоритетні напрямки розвитку сучасної економіки визначаються шляхом ратифікації міжнародних документів, прийняття Законів України, розробки державної політики і цільових державних програм, а також прийняття відповідних стратегій і програм розвитку на місцях. У ст. 11 Конституції України зазначено: "Держава сприяє консолідації та розвитку української нації, історичної свідомості, традицій і культури". Відновлення і розбудова Української держави мають бути пов'язані із відродженням і наступним розвитком національної культури. Історичний досвід переконливо засвідчує, що без пріоритетного підняття авторитету і можливостей культури та духовності стає нонсенсом сама ідея міцної держави. Тому основою політики держави повинна бути орієнтація на національну самобутність як у культурі, так і прийнятті управлінських рішень, орієнтованих на довгострокову спроможність (рис. 1). Річ у тім, що людина у суспільстві перебуває на перетині матеріального і духовного начал, а також сама

є синтезом цього перетину, що становить особливу соціокультурну сутність.

В межах цього дослідження під проєктом будемо розуміти сукупність заходів підготовки, організації, проведення та контролю реалізації проєктної діяльності як на підприємстві, так і соціумі у цілому. Зважаючи на сучасні умови функціонування національної економіки, сучасні умови спонукають до динаміки суспільно-економічного процесу, що сприяє формуванню загальнонаціонального потенціалу.

Таким чином, саме світогляд, культура, духовність є продуцентом, базисом виробництва, на якому продукується як сама людина, її вищі цінності у всій глибині її визначень. Тому проблема насичення дозвілля населення, просвітництво, інтелігентність, вихованість, вищі цивілізаційні зразки та цінності стають одним з центральних питань розвитку соціуму, особливо якщо мова йде про молоде покоління, якому належить прийняти на свої плечі весь тягар економічної, соціальної, екологічної, технологічної розбудови України.

Отже, в основу підготовки та проведення будь-яких операцій та заходів має бути покладені відповідальність, повага, баланс між відкритістю новому і збереженню традиційних національних цінностей, що сприятиме забезпеченню зростання економічного та культурного потенціалу суспільства та його стабільності. Це, безсумнівно, принципово важливо і є фундаментальною проблемою концептуального вибору шляху трансформації устрою влади в Україні — політичного (континентального) чи громадянського (громадівського, американського). В цьому сенсі домінуючою є пропозиція щодо фокусування на фазі становлення майбутньої системи у циклі життя в якості єдності протиріч, що передбачає подальший перехід до фази росту, а далі розвитку, а головне — зміні цільової функції громади — від простого забезпечення життєдіяльності за умов негативної демографічної динаміки, — до сталого розвитку на інклюзивній основі як інституційного виклику та інноваційної проблеми, яку неможливо вирішити імітаційним чином [1]. Наразі потрібна інноваційно-креативна модель, яка глобально-інтегрована, орієнтована на місцеве самоврядування як фундамент стійкості, сталості і зміцнення Української держави. Відтак, випереджаю-

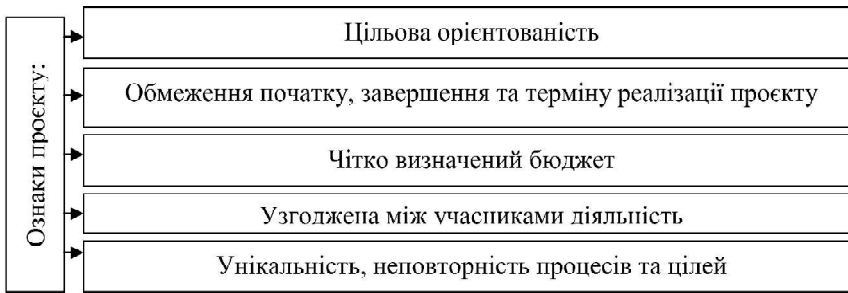

Рис. 2. Ознаки проекту

Джерело: сформовано авторами.

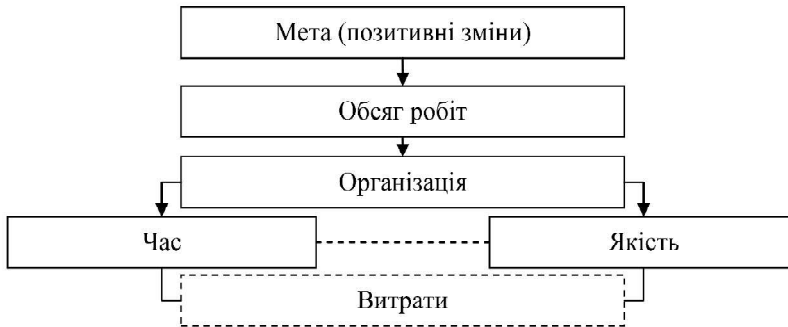

Рис. 3. Зв'язок між метою і цілями проекту

Джерело: сформовано авторами.

чий розвиток, позаяк імітаційний шлях прирікає нас на розвиток "наздоганяючий", який не залишає можливості наздогнати тих, що попереду. Це й означає глобальний інноваційний виклик, який вимагає передусім інституційних інновацій, яких в умовах України ні в кого запозичити, саме тому лише й можна покласти на українську духовність і креативність.

Враховуючи, що у сучасному житті проектна діяльність пронизує всі сфери функціонування людини, — починаючи від підприємницької діяльності і закінчуючи проектноорієнтованими галузями — такими як науково-дослідна діяльність, будівництво, медицина, культурно-масова діяльність тощо [2]. У нашому розумінні проект — являє собою множину цілеспрямованих послідовно орієнтованих у часі, одноразових, системних і нерегулярно повторюваних дій, покликаних сприяти досягненню визначеного результату в умовах обмеженості (ресурсів та термінів, зокрема початку та завершення). Іншими словами, проект — це сукупність дій і завдань, які мають низку спільних ознак (рис. 2).

Зорієнтованість проектів на досягнення мети надає величезний внутрішній потенціал для управління ними. Передусім це передбачає необхідність точного визначення й формулювання цілей: від вищого до нижчого [3]. Проекти потребують виконання численних завдань, взаємопов'язаних між собою, а порушення синхронізації виконання цих завдань може поставити проект під загрозу виконання, що зумовлене часовими обмеженнями (проект вважається завершеним, коли досягнуті його цілі, рис. 3).

Проекти мають свій рівень унікальності, який може коливатися залежно від його особливостей. Проектна діяльність, покликана продукувати визначений заздалегідь результат у чітко окреслений проміжок часу, що

не може бути реалізованим за відсутності необхідних ресурсів (інформаційних, часових, матеріальних, людських, фінансових тощо). Тому однією з головних ознак проекту є його бюджетування (визначення потреби у ресурсах у вартісній формі), яке покликане забезпечити досяжність завдань, часу реалізації та масштабів проекту. Узагальнюючи можна зробити висновок, що проект — це діяльність з низкою обмежень, у тому числі у часі та витратах, щоб досягти позитивних змін, визначених кількісними та якісними параметрами [4].

Практичні основи проектного менеджменту закладено у США, так фахівці Інституту управління проектами розробили тлумачення терміну "управління проектом" як мистецтва управляти людськими ресурсами на всіх стадіях життєвого циклу проекту. Для цього використовуються рекомендовані технології, які забезпечують своєчасність та координацію з метою мінімізації ризиків досягнення окреслених завдань і

цілей, за допомогою графіка анта та інших підходів візуалізуються склад і обсяг робіт, терміни та вартість спожитих у проекті ресурсів [5]. За допомогою методів управління визначають цілі проекту, обґрунтовують його й оцінюють життєздатність, виявляють структуру, визначають необхідні обсяги та джерела фінансування, підбирають виконавців, визначають терміни реалізації, складають графік виконання робіт, розраховують бюджет, забезпечують контроль за реалізацією проекту [6]. Різноманіття проектної діяльності потребує класифікації проектів (рис. 4).

Керівники проектів відповідають за терміни, кошторис якості та результативність робіт. Обмеження проекту у часі найкритичніші, бо ведуть до перевитрати коштів і недостатнього рівня якості. Запобігання цьому передбачає акцентування уваги на календарному плануванні робіт і контролі за дотриманням графіка. Перебіг чітко визначених стадій проекту, врахування фаз його життєвого циклу (вибір проекту; планування та проектування; реалізація і контроль; завершення [1]) є однією з умов забезпечення якості результатів. Значущість кожної фази життєвого циклу проекту оцінюють за затратами праці: вибір проекту — 4—5 %; планування та проектування проекту — 10—20%; реалізація і контроль проекту — 60—70%; завершення проекту — 10—12% [9]. Усі фази життєвого циклу проекту мають відповідні цілі, обмеження і підходи до управління, а успішне завершення кожної з них стає контрольною точкою виконання проекту. Управління проектом — це управління процесом його впровадження, а реалізація проекту — сукупність дій, спрямованих на досягнення цілей проекту. Проектний менеджмент виконує такі функції: планування, організація, координація, контроль і мотивація. Планування як основа для розробки і реалі-

Рис. 4. Класифікація проектів

Джерело: сформовано авторами.

зації проекту передбачає постановку довгострокових і короткострокових цілей, які розбиваються на невеликі завдання, а інші функції — орієнтовані на вирішення питань у процесі виконання. Функції організації притаманні такі принципи: ситуаційний (визначає межі та особливості організації); партнерських відносин (створення відносин, заснованих на взаємній повазі та інтересі); незмінної дії фактора цілі. Керівник проекту у процесі його виконання забезпечує реалізацію таких функцій: ставити цілі і завдання, встановлювати напрямки діяльності для реалізації цілей, розподіляти ці напрямки між виконавцями, налагодити координацію творчо-виробничих процесів.

Таким чином, систему управління, створену з урахуванням проекту, його цілей, можна побачити у вигляді блоків. До них відносяться такі: маркетинговий, фінансово-економічний, реклами та зв'язків з громадськістю, творчий та технічний. Система управління являє собою складну динамічну систему, адже може змінюватися залежно від питань, що вирішуються. Системний підхід до управління проектами можна представити у вигляді ланцюжка: мета — ресурси — план — рішення — реалізація.

У традиційному методі управління для досягнення результату акценти ставляться на процес функціонування, а саме правове, організаційне, кадрове, матеріально-технічне забезпечення процесу; у проектному методі — необхідність своєчасного виконання завдання сприяє співпраці між виконавцями, у той час як за традиційного методу виконання завдань частіше є замкненими у підрозділах з урахуванням їх функціоналу, що призводить до відомчого роз'єднання. В основі проектної

діяльності у сфері електронної комерції та біржової діяльності вироблені певні механізми, які представлені етапами проекту: 1) аналітичний (проводиться аналіз ситуації у межах конкретної проблеми); 2) концептуалізація (визначається ієрархія цілей і завдання); 3) інструменталізація (відбираються ефективні інструменти, які будуть використовуватися під час здійснення діяльності у реалізації проекту); 4) конкретизація схеми дій (визначаються заходи і складається план їх проведення); 5) бюджетування проекту; 6) виділення критеріїв ефективності реалізації проекту, очікувані показники методи їх оцінки [6]. Можна виділити наступні переваги проектного методу порівняно з традиційним методом: проектний метод управління орієнтований на результат діяльності, у якому передбачено вихід за межі регламенту роботи, використання особистих ресурсів з метою отримання результату тощо [7].

Управління з використанням проектного методу на перший план висуває інноваційні завдання, а особлива увага приділяється не тому, що успішно, а тому, що усвідомлюється як запорука майбутніх досягнень. У разі успішності реалізації проекту, досягнення запланованих результатів, інноваційна технологія втрачає свою унікальність (первинність), набуваючи рис традиційності — вписується у повсякденне життя управлінської діяльності [9]. Найоптимальніший варіант управління у сфері електронної комерції та біржової діяльності — поєднання проектного та традиційного управління. Таке поєднання повинно передбачати використання позитивного досвіду у традиційному управлінні вирішення поточних завдань зі збереженням послідовної оптимізації діяльності, орієнтуючись на сформовані успішні її види.

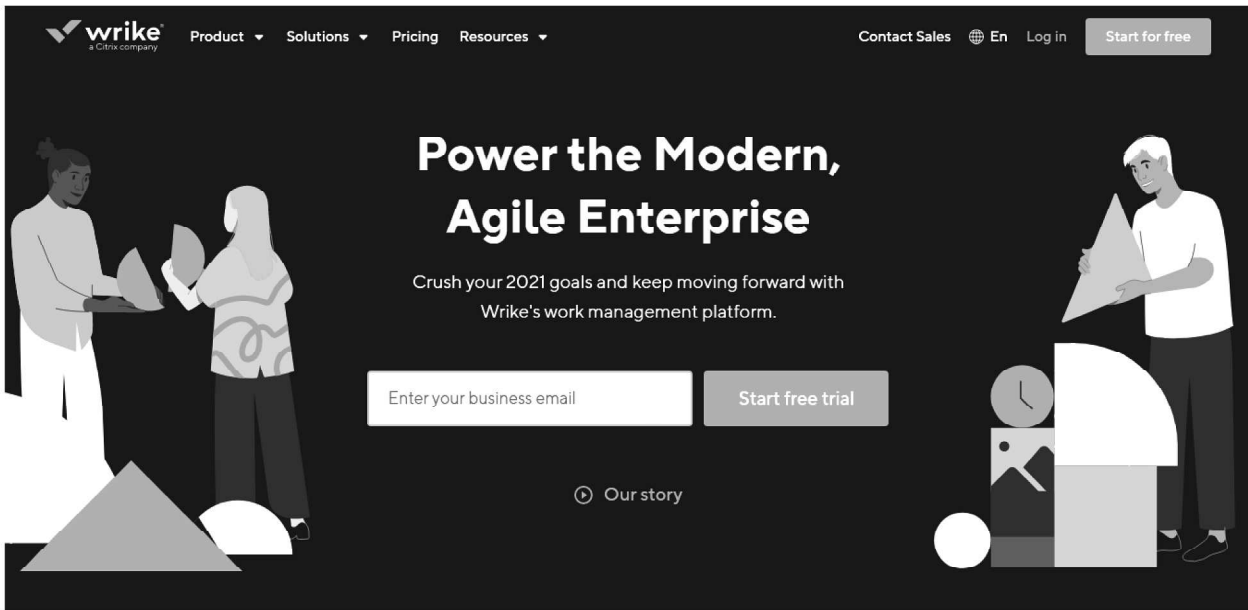

Рис. 5. Головна сторінка онлайн-сервісу wrike управління проектами

Джерело: сформовано авторами за даними он-лайн сервісу.

Передумовою для появи проектного підходу є практика партнерства державних структур та неурядових організацій, яка сприяє збільшенню ресурсного потенціалу підприємства, громади, регіону та держави, прискорює їх адаптацію до сучасних умов. Трикутник проектного менеджменту добре описує існуючі у проекті обмеження, який визначає функції проектного менеджера як багатофункціонального фахівця з широким спектром повноважень та компетенцій: 1) управління комунікаціями між усіма стейкхолдерами, у тому числі членами команди, зовнішніми зацікавленими сторонами та звітність; 2) управління талантами (творчими людьми — організація їх роботи, менторство і мотивація), [2—8]; 3) управління зацікавленими сторонами (усіма, хто зацікавлений або незацікавлений у проекті і може на нього вплинути — населення, представники громадських організацій, спонсори, ЗМІ, органи влади [3]); 4) наповнення базових параметрів контентом, постійний моніторинг та зміни, гнучкість щодо цілей та завдань; 5) дотримання часу, дотримання графіку проекту [1—3]; 6) бюджетування — управління витратами, фінансовими ресурсами та вартостями у межах проекту [2—9]; 7) Q-management — становлення критеріїв якості, їх моніторинг та контроль щодо відповідності визначеним параметрам; 8) ризик-менеджмент — оцінка ризиків, ступеня їх впливу та наслідків, розробка стратегії зниження негативних наслідків; 9) підсумковий контроль реалізації проекту, моніторинг сіх етапів, ресурсів, процесів, наслідків, їх координації у межах визначених завдань проекту [2—3]. Отже, лідерські якості, впевненість в собі і своїй справі, аналітичні здібності, самоорганізація і бажання братися — ключові характеристики проектного менеджера [1—2]. Йому також необхідно володіти знаннями із менеджменту та проектною діяльністю і вести переговори вміти бачити картину у цілому і аналізувати її [3—7].

Поліпшення роботи з клієнтами, зокрема у сфері електронної комерції передбачає таке: 1) управління

ресурсами (мінімізацію витрат та максимізацію ефектів за одночасного досягнення охоплення якомога ширшої аудиторії, популяризації позитивного досвіду та усунення виявлених недоліків); 2) облік часу і бюджетування; 3) створення звітів (це можуть бути мобільні додатки, окремі сайти, налаштована система комунікації за рахунок поширених месенджерів, ботів, соціальних мереж тощо та обмін даними з клієнтами завдяки ним — особливо посилюється цей ресурс на момент карантинних заходів, коли практично всі учасники культурно-масових заходів "перемістилися онлайн"); 4) захист конфіденційних даних (наприклад, з використанням клієнтського сервісу Wrike Lock — прев'ю якого відображено на рис. 5).

Для корпоративних структур (наразі більшість компаній окрім своєї діяльності реалізує практику інформаційної роботи з реальними та потенційними стейкхолдерами як формат розширення партнерської мережі). Для таких команд важлива безпека і взаємодія із зацікавленими сторонами та здатність постійно комунікувати (залишатися на зв'язку з клієнтами, зберігати документації не та інше, у тому числі за допомогою ЗМІ, підтвердження факту, формату, методів та форм проведених заходів як елемент контролю та забезпечення повторної комунікації з партнерами за одночасної безпеки та ефективності взаємодії).

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Отже, головною рушійною силою успішності будь-якої діяльності є рівень свідомості та відповідальності сторін, а отже кадрова робота, коли представник компанії виступає основним транслятором її позиції, а допоміжним засобом інтуїтивно зрозуміле планування проектів на вищому рівні за допомогою календарів, діаграм Ганта, канбан-дошки тощо.

1. Проектна діяльність у сфері електронної комерції та біржової діяльності наразі пов'язана з підвищенням

ролі культури, комунікації, відносин у системі соціально-економічних перетворень, переосмислення цілей і завдань соціально-економічної політики, її пріоритетів і засобів їх досягнення. Під проєктною діяльністю ми розуміємо організаційно-управлінську діяльність суб'єктів суспільних відносин, спрямовану на розробку комплексу заходів, що сприяють ефективному вирішенню актуальних проблем в умовах визначених часових меж, що виступає способом організації, виявлення та збільшення ресурсного потенціалу стейкхолдерів, є дієвим алгоритмом взаємодії з органами влади, громадськістю та партнерами. Фактично проєктна діяльність стає специфічною формою регулювання соціокультурних процесів. Управління проєктами наразі є пріоритетним напрямом менеджменту організацій, який дозволяє їм реалізовувати власні творчі ідеї.

2. Проєкт як самостійна унікальна та особлива форма організації соціально-економічного процесу, у тому числі у сфері електронної комерції та біржової діяльності спонукає до координації всіх видів наявних ресурсів та децентралізації впливів, забезпечення державно-приватного партнерства. Він виступає як ефективна модерна модель менеджменту. За допомогою проєктно-орієнтованого підходу можна досягають поєднання інноваційних традиційних та новаторських засад. З середини 90-х років ХХ ст. вітчизняна практика управління проєктами доповнюється зарубіжним досвідом, який формує як конкурентне середовище та соціокультурний простір на основі реалій багатовекторного підходу, виділення ролі особистості, реалізації нових форм і методів взаємодії, збереження та поширення відповідних цінностей, збагачення сторін найбільш ефективними засобами реалізації стратегічних цілей та інноваційними механізмами. Відбувається відхід від традиційної схеми розподілу ресурсів на користь розподілу переважно на конкурентній основі та під конкретні проєкти.

3. Використання інноваційних проєктних технологій у процесі реалізації проєктів у сфері електронної комерції та біржової діяльності виявили суспільні потреби з урахуванням еволюційних змін та з урахуванням тенденції до розширення цільового сегмента впливу, активізувати зворотний зв'язок із суб'єктами політики, сформувати інформаційно-комунікаційний простір, збільшили системну ефективність економічної діяльності. Управління проєктами закріплює практику партнерства між державним, приватним та некомерційним секторами; сприяє залученню додаткових ресурсів у галузь, прискорює адаптацію організацій до сучасних умов.

Література:

1. Kerzner H. Project Management: A Systems Approach to Planning, Scheduling and Controlling. N.Y., 1992. 312 p.
2. Project Management Body of Knowledge: Project Management Institute, Drexel Hill. USA, 1987. 212 p.
3. Федорчак, О. В. Державна політика розвитку інвестиційного клімату в Україні: монографія / О. В. Федорчак; Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2019. 278 с.

4. Лепський В. В. Проєктний менеджмент: інтегроване управління проєктно-орієнтованими медичними закладами: монографія. Черкаси: Чабаненко Ю., 2019. 221 с.

5. Полянська А. Проєктна діяльність як інструмент розвитку енергетичних підприємств в умовах ринкових трансформацій. Науковий вісник /Одеський національний економічний університет. 2018. № 11. С. 24—32.

6. Біляєв С. С. Проєктний підхід у підприємстві: сутність і специфічні ознаки. Держава та регіони. Серія Економіка та підприємництво. 2016. Вип. 3. С. 22—29.

7. Gido J., Clements J. Successful Project Management. Southwestern College Publishing, 2008. 486 p., 4th edition.

8. Плотнікова М. Ф., Присяжнюк О. Ф. Напрями удосконалення управління інноваційними проєктами в Україні. Вісник НУ "Львівська політехніка". 2013. №776. С. 303—308.

9. Родова садиба: технології, комунікації, управління, економіка, підприємництво, екологія: [підручн.]. вид. 2-е, випр. і доп. / М. Васильєв, М. Гончаренко, І. Грабар, І. Каракаш, В. Якобчук, С. Молодецька, М. Плотнікова. К.: Ліра-К, 2021. 484 с.

References:

1. Kerzner, H. (1992), Project Management: A Systems Approach to Planning, Scheduling and Controlling, N.Y., USA.
2. Project Management Institute (1987), Project Management Body of Knowledge, Project Management Institute, Drexel Hill, USA.
3. Fedorchak, O.V. (2019), Derzhavna polityka rozvytku investytsijnoho klimatu v Ukraini [State policy of investment climate development in Ukraine], LRIDU NADU, Lviv, Ukraine.
4. Leps'kyj, V.V. (2019), Proektnyj menedzhment: intehrovane upravlinnia proektno-orientovanyh medychnymy zakladamy [Project management: integrated management of project-oriented medical institutions], Chabanenko Yu., Cherkasy, Ukraine.
5. Polians'ka, A. (2018), "Project activity as a tool for the development of energy enterprises in the conditions of market transformations", Naukovyj visnyk. Odes'kyj natsional'nyj ekonomichnyj universytet, vol. 11, pp. 24—32.
6. Biliaiev, S.S. (2016), "Project approach in the enterprise: essence and specific features", Derzhava ta rehiony. Seriya Ekonomika ta pidpriemnytstvo, vol. 3, pp. 22—29.
7. Gido, J. and Clements, J. (2008), Successful Project Management, 4th edition, Southwestern College Publishing, USA.
8. Plotnikova, M.F. and Prysiazniuk, O.F. (2013), "Directions for improving the management of innovative projects in Ukraine", Visnyk NU "L'viv's'ka politekhnik", vol. 776, pp. 303—308.
9. Vasyli'iev, M. Honcharenko, M. Hrabar, I. Karakash, I. Yakobchuk, V. Molodets'ka, S. and Plotnikova, M. (2021), Rodova sadyba: tekhnolohii, komunikatsii, upravlinnia, ekonomika, pidpriemnytstvo, ekolohiia [Ancestral estate: technologies, communications, management, economy, entrepreneurship, ecology], Lira-K, Kyiv, Ukraine. *Стаття надійшла до редакції 08.01.2023 р.*